

POSTANOWIENIE

Dnia 17 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Roch

w sprawie **B. P.**

po rozpoznaniu w dniu 17 stycznia 2024 r.

na posiedzeniu w Izbie Karnej bez udziału stron

wniosku obrońcy skazanego o zasądzenie kosztów obrony z urzędu w

postępowaniu kasacyjnym

na podst. art. 626 § 2 k.p.k., art. 618 § 1 pkt 11 k.p.k., art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o advokaturze (Dz.U.2022.1184 t.j.), § 2 pkt 1 oraz § 4 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U.2019.18 t.j.) oraz § 11 ust. 2 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2023. 1964 z późn. zm.)

p o s t a n o w i ł:

zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. K. B. Kancelaria Adwokacka w [...] kwotę 1.476 zł (jeden tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć złotych), w tym 23% VAT, za udzieloną obronę z urzędu w postępowaniu kasacyjnym przed Sądem Najwyższym.

UZASADNIENIE

W dniu 28 czerwca 2023 roku do Sądu Najwyższego wpłynęła kasacja Prokuratora Generalnego od wyroku Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z dnia 25 maja 2023 roku, sygn. akt 332/23, na niekorzyść B. P., skazanego za czyn

z art. 94 § 1 Kodeksu wykroczeń. W toku zarejestrowanego pod sygn. akt II KK 298/23 postępowania kasacyjnego, w dniu 31 sierpnia 2023 roku skazanemu wyznaczono obrońcę z urzędu w osobie adw. K. B., która m. in. zapoznała się z aktami sprawy w siedzibie Sądu Najwyższego. Wydany w dniu 20 grudnia 2023 r. na posiedzeniu wyrokiem Sąd Najwyższy uchylił wyrok w zaskarżonej części.

Pismem z dnia 29 grudnia 2023 roku adw. K. B. wniosła o zasądzenie na jej rzecz kosztów udzielonej obrony z urzędu. Ponieważ orzeczenie kończące postępowanie kasacyjne nie zawierało rozstrzygnięcia w przedmiocie wynagrodzenia dla obrońcy z urzędu, niezbędne stało się wydanie postanowienia na podst. art. 626 § 2 k.p.k.

Zasądzenie opłaty za obronę okazało się niezbędne, gdyż wynagrodzenie obrońcy nie zostało uiszczzone ani w całości, ani w części, a Sąd Najwyższy uznał je za należne. Rozstrzygając przy tym w przedmiocie zasadności wniosku, Sąd Najwyższy orzekł w oparciu o przepisy Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu. Określając jednak wysokość wynagrodzenia w sprawie uwzględnił wnioski wynikające z aktualnego orzecznictwa podjętego w tym przedmiocie przez Trybunał Konstytucyjny (*vide* w szczególności wyrok TK z dnia 23 kwietnia 2020 r., SK 66/19, OTK-A 2020, nr 13; wyrok TK z dnia 20 grudnia 2022 r., SK 78/21, OTK-A 2023, nr 20) i kierował się treścią przywołanych w komparycji przepisów Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Należy też zaakcentować, aprobuując w pełni poglądy wyrażone wcześniej w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2005 roku, sygn. akt I KZP 15/05 (OSNKW 2005/7-8/60), iż obowiązek Skarbu Państwa ponoszenia kosztów nieopłaconej przez strony pomocy prawnej z urzędu (art. 618 § 1 pkt 11 k.p.k.) dotyczy pomocy „udzielonej”, a zatem powstaje już w momencie rozpoczęcia wykonywania przez adwokata czynności związanych bezpośrednio z udzieleniem pomocy stronie, dla której został on wyznaczony. Dekodując zaś powyższe stwierdzenie podkreślić trzeba, że „udzielać” pomocy to „poświęcać” (komuś,

czemuś) czas i swoją działalność (zob. np. M. Szymczak red.: Słownik Języka Polskiego, t. III, Warszawa 1989, s. 583). Tak więc udzielenie pomocy prawnej przez adwokata polega na przystąpieniu do czynności o charakterze intelektualnym, połączonych najczęściej z pewnymi czynnościami o charakterze fizycznym i zmierzających do oceny, a w jej rezultacie do poprawy lub ochrony sytuacji prawnej osoby, której udzielana jest pomoc. Za czynności takie uznać więc należy już pierwsze przejawy aktywności intelektualnej obrońcy (pełnomocnika), jak choćby zapoznanie się z aktami, czy też odbycie rozmowy z osobą, którą ma reprezentować.

Uznając zasadność wniosku adw. K. B. Sąd Najwyższy uznał, iż podjęte przez obrońcy czynności, a to zaznajomienie się z aktami sprawy oraz podjęcie próby nawiązaniu kontaktu z B. P. stanowiły już o udzieleniu skazanemu obrony, wymagające przyznania stosownego wynagrodzenia.

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

[PGW]

(r.g.)